

TARTU LINNAVOLIKOGU

MÄÄRUS

Tartu

15.04.2015 nr LVK-M-0070

Koerte ja kasside pidamise eeskiri

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkti 36² ja loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Koerte ja kasside pidamise eeskiri reguleerib koerte ja kasside pidamise nõuded Tartu linna haldusterritooriumil ning koerte ja muude lemmikloomade üle arvestuse pidamise korralduse.

(2) Koerte ja kasside pidamisel lähtutakse loomakaitseseadusest, loomatauditõrje seadusest, veterinaarkorralduse seadusest ja muudest loomapidamist reguleerivatest õigusaktidest ja käesolevast määrusest.

§ 2. Koera või kassi pidamine

(1) Koera või kassi pidamisel on loomapidaja kohustatud tagama:

- 1) et koer või kass ei pääseks loomapidaja järelevalveta teise isiku omandis olevale kinnisasjale (sh avalikku kohta);
- 2) järelevalve koera või kassi üle, kui koera või kassiga viibitakse teise isiku kinnisasjal või muus avalikus kohas (sh ühistranspordis vms), vajadusel peab koera või kassi rihmastama, hoidma teda kandepuuris ja kasutama koeral suukorvi;
- 3) et koera või kassi pidamine ja koera või kassi käitumine ei rikuks avalikku korda, ei häiriks ega seaks ohtu teist isikut, tema tervist, vara või looma;
- 4) et koera pidamisel piiratud maa-alal, millel koer saab vabalt liikuda, oleks maa-alale sissepääs tähistatud sildiga, mis teavitab koera olemasolust;
- 5) koera või kassi väljaheite koristamise teise isiku omandis olevalt kinnisasjalt (sh avalikust kohast).

(2) Koera või kassi pidamisel on keelatud:

- 1) koera või kassi ujutamine pürskkaevus või avaliku suplushooga ujumistsoonis suplushooajal (1. juunist 31. augustini);
- 2) nakkusohtliku haige koera või kassiga avalikus kohas viibimine.

§ 3. Koera ja kassi märgistamine

(1) Tartu linna haldusterritooriumil peetav koer peab olema märgistatud mikrokiibiga, millel on unikaalne kood. Muude lemmikloomade, eelkõige kasside, märgistamine mikrokiibiga on soovituslik.

(2) Tartu linna haldusterritooriumi peetav koer tuleb märgistada mikrokiibiga hiljemalt 3 kuu jooksul koera sündimise päevast või 1 kuu jooksul vanema koera omandamise või valdusse saamise päevast, kui koer ei ole märgistatud mikrokiibiga.

§ 4. Koerte ja kasside üle arvestuse pidamine

(1) Tartu linna haldusterritooriumil peetav koer ning soovituslikult muu lemmikloom, eelkõige kass, tuleb registreerida Eesti Väikeloomaarstide Seltsi Eesti lemmikloomaregistris käesoleva määruse paragrahvi 3 lõikes 2 nimetatud tähtpäevaks.

(2) Registreerimisel kantakse registrisse järgmised andmed:

- 1) mikrokiibi kood, olemasolul muud looma märgistamisel kasutatud tunnuste kirjeldused;
- 2) looma liik ja lühikirjeldus;
- 3) loomapidaja nimi, isikukood, elukoht ja kontaktandmed (e-posti aadress, telefoninumber).

(3) Koera võõrandamisel või pidamise kohustuse üleandmisel pikemaks perioodiks kui 3 kuud, tuleb loomapidaja andmed käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud registris muuta 1 kuu jooksul võõrandamise või pidamise kohustuse üleandmise päevast. Loomapidaja andmete muutmiseks tuleb esitada registri pidajale avaldus, milles näidatakse uue loomapidaja andmed.

(4) Looma surma korral tuleb registri pidajat sellest teavitada.

§ 5. Rakendussäte

Enne käesoleva määruse jõustumist omandatud koer tuleb käesoleva määruse paragrahvi 3 lõikes 1 sätestatud mikrokiibiga märgistada 6 kuu jooksul käesoleva määruse jõustumise päevast alates ning registreerida Eesti Väikeloomaarstide Seltsi Eesti lemmikloomaregistris.

§ 6. Määruse kehtetuks tunnistamine

Tartu Linnavolikogu [19. septembri 2002. a määrus nr 119](#) „Koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine“ tunnistatakse kehtetuks.

§ 7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. juulil 2015. a

Esimees

Esitab: **linnavalitsus , 14.04.2015 istungi protokoll nr 29**

Ettekandja: **Valvo Semilarski**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Määruse "Koerte ja kasside pidamise eeskiri" juurde

Loomapidamise regulatsioon

Loomapidamist reguleerivad mitmed erinevad õigusaktid: loomakaitseseadus, loomatauditõrje seadus, veterinaarkorralduse seadus ning nende alusel antud õigusaktid. Nimetatud õigusaktides on enamik sätteid esitatud üldistena ning need kehtivad erinevate loomade pidamisel.

Spetsiifiliselt koera ja kassi pidamist reguleerivaid sätteid on seadustes ning nende alusel antud õigusaktides vähe. Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkt 36² annab linnavolikogule pädevuse kehtestada koerte ja kasside pidamise eeskiri. Kuigi tegemist ei ole volitusnormiga, mis määratleks täpsemalt, mis ulatuses kohalik omavalitsus eeskirjad peaks kehtestama, on nimetatud sätte alusel aastaid eeskirju kehtestatud.

Paljuski on koerte ja kasside pidamine ülalviidatud seadustega reguleeritud, kuid siiski on mõningad nüansid, mida seadused tänaseni koerte ja kasside kohta ei reguleeri ning seega tuleb kohalikul omavalitsusel vastav regulatsioon kehtestada. Lisaks kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele nimetab koeri ja muid lemmikloomi loomatauditõrje seadus. Loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 kohaselt korraldab kohalik omavalitsus koerte ja vajaduse korral teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamist.

Seega on kohaliku omavalitsuse volikogu pädevuses koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamine kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõige 1 punkti 36² ja koerte ja teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamise korraldamine loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 alusel.

Koerte ja kasside pidamise eeskiri

Loomapidamise nõuded

Nagu ülal viidatud, on enamus loomapidamise regulatsioonist antud seadustes. Koerte ja kasside kohta käivaid spetsiifilisi sätteid on napilt, küll aga on koerad ja kassid muudest loomadest erinevad seetõttu, et neid peetakse tihti vabalt koduõuedes/aedades ning nendega liigutakse kõige sagedamini avalikes kohtades, aga ka teistele eraõiguslikele isikutele kuuluvatel kinnisasjadel. Viimasest lähtuvalt ongi vaja koerte ja kasside pidamisel reguleerida eelkõige nende üle järelevalve tagamist ning kohustust koristada looma väljaheited. Vastavad loomapidaja kohustused on esitatud määruse eelnõu § 2 lõikes 1.

Linnavalitsus on tänaseks seisukohal, et koera ja kassiga avalikus kohas liikumise piirangute seadmine ei ole õige ega vajalik, eraõiguslik isik võib oma kinnisasjal aga loomadega viibimist ise alati keelata. Oluline on, et loomapidaja tagaks looma üle järelevalve. Järelevalve võib tähendada seda, et loom tuleb avalikus kohas viibimisel vajadusel rihmastada, paigutada kandepuuri ja varustada suukorviga. Oluline on see, et välistatud oleks looma järelevalveta lahtipääsemine, samuti tagada see, et looma pidamine ja käitumine ei rikuks avalikku korda, häiriks ega seaks ohtu

teist isikut, tema tervist, vara või looma. Lisaks eelnevale tuleb loomapidajal koristada looma väljaheited. Varasemast on säilinud siiski kaks piirangut (määruse eelnõu § 2 lõikes 2): keelatud on koera või kassi ujutamine purskkaevus või avaliku suplushoone ujumistsoonis suplushooajal (1. juunist 31 augustini) ning nakkusohtliku haige koera või kassiga avalikus kohas viibimine. Suplushooaja määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 2008. a määrusest nr 74 "Nõuded suplusveele ja supelrannale".

Looma märgistamine ja registreerimine

Kuna seadus kohustab lisaks koerte ja kasside pidamise eeskirja kehtestamisele kohalikku omavalitsust pidama arvestust koerte ja vajadusel teiste lemmikloomade üle, on vastav regulatsioon esitatud käesolevas määruses.

Loomade üle arvestuse pidamiseks tuleb loom identifitseerimiseks märgistada. Looma märgistamist reguleerib loomatauditõrje seadus. Loomatauditõrje seaduse § 10 kohaselt on loomade identifitseerimisviisid looma märgistamine, looma kirjeldamine või looma kuuluvuse määramine. Looma märgistamine on tema varustamine eristamist võimaldava püsiva ning kordumatu kunstliku tunnusega. Loomatauditõrje seaduse § 11 lõike 1 kohaselt väljastatakse looma identifitseerimiseks vajalikud vahendid loomapidaja kulul.

Loomade märgistamise viise on mitmeid, tänaseks on linnavalitsus seisukohal, et koerte märgistamine mikrokiibiga on piisavalt igapäevaseks muutunud (ka kiibistamise maksumus on võrreldes muude hindadega jõukohasem kui varem) ning aeg on nõuda koerte kohustuslikku märgistamist mikrokiibiga. Muude lemmikloomade, eelkõige kasside, märgistamine mikrokiibiga jääb soovituslikuks ning linnavalitsus asub tegema senisest aktiivsemat teavitustööd lemmiklooma, sh kassi, mikrokiibiga märgistamise vajalikkuse ja kasulikkuse selgitamisel.

Määruse eelnõu kohaselt tuleb Tartu linna haldusterritooriumil peetav koer märgistada mikrokiibiga hiljemalt 3 kuu jooksul koera sündimise päevast või 1 kuu jooksul vanema koera omandamise või valdusse saamise päevast, kui koer juba ei ole kiibistatud. Märgistatud loom registreeritakse ning tema kohta kantakse registrisse järgmised andmed: mikrokiibi kood, olemasolul muud looma märgistamisel kasutatud tunnuste kirjeldused (aktuaalne vanemate loomade puhul, näiteks on varasemalt loomi ka tätoveeritud), looma liik ja lühikirjeldus ning loomapidaja nimi, isikukood, elukoht ja kontaktandmed (e-posti aadress, telefoninumber).

Seni on Tartu linna haldusterritooriumil peetavad koerad tulnud registreerida Tartu linna lemmikloomaregistris, koerte ja omaniku soovil muude lemmikloomade registreerimist korraldab ettevõtluse osakonna registriteenistus. Nimetatud register ei ole aga praktikas tööle rakendunud ega ole efektiivne, kuna loomaarstid ja loomade varjupaiga töötajad sellele juurde ei pääse ning andmed seetõttu registris ei uuene, kuna registreerimistoiminguid ei saa teha loomaarstid. Loomapidajate jaoks on arusaamatu vajadus looma registreerimiseks tulla linnavalitsusse. Loomapidajates tekitab segadust see, et loomaarstid kannavad loomad märgistamisel Eesti Väikeloomaarstide Seltsi Eesti lemmikloomaregistrisse ning inimesed ei saa aru, miks nad peavad looma veel mujal registreerima. Olukorra parandamiseks on mõistlik võtta Tartu linna lemmikloomaregistri asemel kasutusse Eesti Väikeloomaarstide Seltsi Eesti lemmikloomaregister (edaspidi ELR) ning sõlmida Eesti Väikeloomaarstide Seltsiga vastav leping. Valik ELRi kasuks tehti seetõttu, et ELRi kasutuselevõtuga ei kaasne linnale püsitasu, loomade registreerimist korraldavad loomaarstid (enamus Tartu linnas tegutsevatest loomaarstidest kasutab ELRi igapäevases töös) ning ELR on kasutusel ka Tartu linna koduta loomade varjupaigas. Lisaks on

paljud Tartu linnas mikrokiibiga märgistatud loomad juba ELRis registreeritud.

Loomaomaniku jaoks kaasneb looma märgistamise ja registrisse kandmisega kulu suurusjärgus 35-50 eurot sõltuvalt loomakliinikust. Nimetatud summast 11,50 eurot on tasu looma registreerimise eest, kuna ELR on üles ehitatud looma registreerimisel tasu maksmise põhiselt ning edaspidi registripidaja registri kasutamise eest konkreetse looma osas tasu ei võta, samuti ei pea registri kasutamise eest tasu maksma loomakliinikud. Ülejäänud osa kulust on mikrokiibi hind (suurusjärg 20-25 eurot) ning mikrokiibi paigaldamise protseduuri hind. Loomatauditõrje seadus ütleb üheselt, et looma identifitseerimiseks vajalikud vahendid väljastatakse loomapidaja kulul ehk mikrokiibi ja selle paigaldamise eest peab seaduse kohaselt maksma loomaomanik. Looma registrisse kandmise kulu osas nii selget regulatsiooni ei ole, linnavalitsus on loomade märgistamise ja registrisse kandmise soodustamise eesmärgil valmis registreerimise kulu teatud perioodil kandma loomaomanike eest.

Hulkuvad loomad

Hulkuvate loomade kohta kehtib loomakaitseseaduse § 5. Loomakaitseseadus sätestab, et hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjaste hävitamist korraldab kohaliku omavalitsuse üksus oma territooriumil. Nimetatud tegevus toimub Vabariigi Valitsuse 16. aprilli 2002. a määruse 130 "Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja nende omaniku kindlakstegemise ning hulkuvate loomade hukkamise kord" kohaselt ning hulkuvate loomadega seoses kohalikul omavalitsusel nõuete kehtestamise õigust ega võimalust ei ole. Tartu linnas tegeleb linna nimel hulkuvate loomadega mittetulundusühing Assisi Franciscuse Selts, kes hankelepingu alusel peab Tartu linna koduta loomade varjupaika.

Vastutus

Vastutuse koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumise eest näeb ette kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66³. Alates 1. jaanuarist 2015 kehtib kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66³ järgmises sõnastuses: "koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumise eest, kui see ettevaatamatusest põhjustas varalise kahju või inimesele tervisekahjustuse, karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut". Seega on vääртеokoosseis üsna kitsas, vääртеoks kvalifitseerub eeskirjade rikkumine üksnes varalise kahju või inimesele tekitatud tervisekahjustuse korral.

Uue eeskirja rakendamine

Käesoleva määruse eelnõu on kavandatud jõustada 1. juulist 2015. See tähendab, et kõik loomad, kes ei ole määruse jõustumise hetkeks veel saanud kolmekuuseks, või loomad, kes sünnivad pärast määruse jõustumist, tuleb käesoleva määruse kohaselt märgistada ja registreerida ELRis hiljemalt kolme kuu vanusena.

Vanemate koerte ja soovituslikult kasside märgistamiseks ja uues registris registreerimiseks annab üleminekuaja määruse eelnõu § 5. Üleminekuajaks on kavandatud kuus kuud, mille jooksul tuleb loom märgistada ning registreerida. Seega peaksid koerad olema märgistatud ja registrisse kantud 2015. aasta lõpuks.

Osad Tartu linna lemmikloomaregistris oleva loomad on mikrokiibiga märgistatud, kuid ei ole siiani registreeritud ELRis. Selliste loomade omanikud oma loomi ümber registreerima ei pea,

selle toimingu teeb linn nende eest. Küll aga ei ole Tartu linna lemmikloomaregistris registreeritud, kuid ilma mikrokiibita loomi võimalik ilma mikrokiibiga märgistamata ELRi üle kanda, kuna ELR on mikrokiibipõhine. Sellistele loomaomanikele saadetakse kirjad informatsiooniga, kus nad saavad oma looma mikrokiibiga märgistada ning sellisel juhul kannab looma registrisse omaniku taotlusel juba loomaarst.

Pärast üleminekuaja möödumist Tartu linna lemmikloomaregistri tegevus lõpetatakse ning ettevõtluse osakonna registriteenistuses enam loomi registreerida ei saa.